

**Zagadnienia edukacyjne dla uczniów na czas odwołania
zajęć szkolnych przez MEN LO w Nowym Żmigrodzie
przedmioty: Historia, Wiedza o społeczeństwie nauczyciel
mgr Łukasz Mikulski**

Klasa I b- Historia

IX tydzień 11 V- 15V 2020

Temat: Mała stabilizacja

Zagadnienia:

1 Rządy Gomułki

- pierwsze lata rządów Gomułki określano mianem „małej stabilizacji” nazwa zaczerpnięta od powieści poety Tadeusza Różewicza o tym samym tytule. Okres ten cechował się możliwością rozwoju kultury np. sukcesy odnosiła pierwsza szkoła filmowa min Andrzeja Wajdy, Jerzego Kawalerowicza

2 Polityka zagraniczna PRL

- 1957 Plan ministra spraw zagranicznych Adama Rapackiego zgłoszony na sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, zakładał utworzenie strefy bezatomowej w Europie Środkowo – Wschodniej, został odrzucony

1970 Układ polsko- niemiecki podpisany w Warszawie potwierdzający nienaruszalność polskiej granicy zachodniej

3 Spór z Kościołem

- Wzrost religijności społeczeństwa polskiego zaniepokoił władze komunistyczne

- Usunięto naukę religii ze szkół, zniesiono święta 6 stycznia i 15 sierpnia, zakazano budowy obiektów sakralnych, kleryków powoływano do wojska

- 1965 List biskupów polskich do niemieckich stał się przyczyną nagonki w Polsce na duchowieństwo

- 1966 Obchody Milenium Chrztu Polski zorganizowane przez Kościół 3 maja na Jasnej Górze. W tym samym czasie władze państwowe zorganizowały

konkurencyjne obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego, aby odciągnąć wiernych od nabożeństw i uroczystości kościelnych

4 Marzec 68

- 1967 Hasła antysemickie w Polsce wobec ludności Żydowskiej
- I 1968 Zakazano wystawiania w Warszawie na deskach teatru inscenizacji Dziadów Adama Mickiewicza

- 4 III 1968 Wyrzucenie z Uniwersytetu Warszawskiego studentów Adama Michnika i Henryka Szlajfera przyczyną wiecu studenckiego, który odbył się 8 marca rozpędzony przez aktyw robotniczy oraz oddziały Milicji Obywatelskiej. W następnych dniach podobny los spotkał manifestujących w innych miastach Polski

5 Grudzień 1970

- 12 XII 1970 Ogłoszenie przez władze PRL podwyżek cen, przyczyną niezadowolenia społecznego
- 14 XII 1970 Strajk ogarnął załogi stoczni w Gdańsku i w Gdyni
- 15 XII 1970 Strajkujący udali się pod siedzibę Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Gdańsku gdzie doszło do jego podpalenia
- 16 XII 1970 W Gdańsku ogłoszono strajk okupacyjny, tego samego dnia wicepremier Stanisław Kociołek wezwał robotników, aby powrócili do pracy. Następnego dnia 17 grudnia robotnicy podążający rano do pracy, zgodnie z wezwaniem wicepremiera zostali ostrzelani pod stocznia Gdynią, przyczyną było nieporozumienie na szczeblu najwyższych władz państwowych
- 20 XII 1970 I sekretarzem KC PZPR został wybrany Edward Gierek, który opanował sytuację na Wybrzeżu w sposób pokojowy

Podręcznik str. 306-311

T: Rządy Edwarda Gierka

Zagadnienia:

1 dekada rządów Gierka

- 1971 Ponowna fala strajków na wybrzeżu, sytuacja została opanowana bez użycia przemocy ze strony służb
- Złagodzona cenzurę, nawiązano relacje z Kościołem

- Podjęto decyzję o odbudowie zamku królewskiego w Warszawie
- Plan zbudowania drugiej polski, poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii z tego względu zaciągnięto kredyty finansowe na Zachodzie Europy
- Budowa Huty Katowice w Dąbrowie Górniczej
- Fabryka Samochodów małolitrażowych w Bielsku Białej i Tychach
- 1975 Reforma administracyjna wprowadzono dwustopniowy podział administracyjny kraju zniesiono powiaty, utrzyma no natomiast gminy i województwa. Polska podzielona została na 49 województw
- Polska muzyka rozrywkowa na początku lat siedemdziesiątych sukcesy odnosił zespół Czerwone Gitary, Maryla Rodowicz, Skaldowie, Marek Grechuta. Pod koniec lat siedemdziesiątych zaczęły powstawać zespoły rockowe Budka Suflera, Maanam
- Sukcesy sportowe w piłce nożnej polska zajęła w 1974 r na mistrzostwach świata w RFN 3 miejsce
- 1976 Nowelizacja konstytucji wprowadzono zapis o kierowniczej roli partii a także o przyjaźni polsko-radzieckiej

2 Początki opozycji

- 25 VI 1976 Strajki w Radomiu Ursusie i Płocku wywołane zapowiedzią podwyżek cen, stłumione przez służby jednak rząd wycofał się z zapowiadanych podwyżek
- IX 1976 Powstanie Komitetu Obrony Robotników KOR, świadczył pomoc na rzecz poszkodowanych osób, które straciły pracę, udzielał też pomocy prawnej, należeli do niego, Jacek Kuroń, Antoni Macierewicz, Adam Michnik, Zbigniew Romaszewski
- III 1977 Powołano Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela ROPCIO

3 Relacje z Kościołem

- 1971 Sejm przyjął ustawę regulującą prawo własności kościelnej na ziemiach odzyskanych
- 16 X 1978 Papieżem został wybrany arcybiskup krakowski Karol Wojtyła, który przybrał imię Jan Paweł II

Podręcznik str.312-317

Klasa I b- Wiedza o społeczeństwie

IX tydzień 11 V- 15 V 2020

Temat: System edukacji w Polsce

Zagadnienia:

1 Charakterystyka polskiego systemu edukacji

- Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN) odpowiada za politykę edukacyjną. Decydowanie o treściach nauczania w szkołach (podstawa programowa) dopuszczanie podręczników do użytku szkolnego, resortowi MEN podlega także, Kuratorium Oświaty, które zajmuje się kontrolą realizacji założeń edukacyjnych

*Odpowiedzialność za politykę administracyjną ponoszą organy prowadzące:

- Gmina szkoły podstawowe

- Powiaty szkoły średnie

2 Struktura szkolnictwa w Polsce

- Szkolnictwo podstawowe, 8 lat nauki

- Szkolnictwo średnie, liceum 4lata, technikum 5 lat, szkoła branżowa I stopnia 3 lata, szkoła branżowa II 2 lata

- Szkolnictwo policealne 4- 5 semestrów umożliwia zdobycie zawodu

- Szkolnictwo wyższe realizowane na etapie I stopnia studia licencjackie-inżynierskie, II stopnia magisterskie, III stopnia doktoranckie

3 Organizacja i funkcjonowanie szkoły

- Statut szkoły Dokument regulujący funkcjonowanie szkoły zawiera prawa i obowiązki

- Dyrektor kieruje działalnością szkoły, reprezentuje ją na zewnątrz, przewodniczy radzie pedagogicznej

- Rada pedagogiczna tworzą ją nauczyciele, podejmuje uchwały

- Rada rodziców, reprezentacja rodziców

- Samorząd szkolny tworzą go przedstawiciele uczniów

- Samorząd klasowy, przewodniczący zastępca skarbnik, reprezentowanie klasy na forum szkoły

Podręcznik str.158-163

Klasa I a- Historia

IX tydzień 11 V- 15V 2020

Temat: Polska dzielnicowa

Zagadnienia:

1 Zerwanie z zasadą pryncypatu

- 1177 Kazimierz Sprawiedliwy obejmując tron krakowski w wyniku odsunięcia od władzy Mieszka III Starego, doprowadził w ten sposób do zerwania ustawy sukcesyjnej, podobnie jak to uczyniono w 1146 wypędzając Władysława II z Polski, którego historia nazwała „Wygnańcem”
- 1227 Zjazd książąt w Gąsawie w trakcie, którego zamordowany został Leszek Biały, uznawany za zwierzchnika książąt dzielnicowych (syn Kazimierza Sprawiedliwego) zamachu dokonał prawdopodobnie książę Pomorza Świętopętk. Od tego momentu dzielnice piastowskie przestały uznawać zwierzchność senioralną

2 Sprowadzenie Krzyżaków

- Zakon Szpitala Najświętszej Marii Panny Domu Niemieckiego w Jerozolimie założony w 1191
- 1211-1225 Pobyt Krzyżaków na Węgrzech wypędzeni z Siedmiogrodu przez króla Andrzeja II
- 1226 Sprowadzeni do Polski przez Konrada Mazowieckiego w celu chrystianizacji Prus, osadzeni na ziemi chełmińskiej
- Wielkim mistrzem krzyżackim na ziemiach polskich został Herman Von Salza
- 1235 Wchłonięcie przez Krzyżaków Zakonu Braci Dobrzyńskich
- 1237 Połączenie Zakonu Kawalerów Mieczowych z państwem krzyżackim
- 1242 Wyprawa krzyżacka na Ruś bitwa w okolicach jeziora Pejpus porażka wojsk krzyżackich oddziałami ruskimi dowodził Aleksander Newski
- 1242- 1249 I powstanie pruskie
- 1260 Klęska wojsk krzyżackich nad jeziorem Durbe bitwa ze Żmudzinami
- 1260-1274 II Powstanie pruskie
- 1283 Opanowanie Prus przez Krzyżaków
- 1309 Przeniesienie siedziby zakonu z Wenecji do Malborka

3 Najazdy Mongołów na Polskę

- 1241 Bitwa pod Legnicą najazd mongolski na południową Polskę miał on na celu powstrzymanie Polaków, którzy mogli udzielić pomocy Węgrom, na, które uderzyła armia mongolska dowodzona przez Batu-Chanu. W bitwie pod Legnicą zginął także książę śląski Henryk Pobożny

Podręcznik str. 284-287

Temat: Rozwój gospodarczy ziem polskich XII-XIII w

Zagadnienia

1 Kolonizacja przyczyny

- Poszukiwanie nowych terenów pod uprawę
- Napływ ludności z Europy Zachodniej

2 Obyczaj wolnych gości tzw. „prawo polskie”

- Forma dzierżawy oparta na umowie między właścicielem ziemskim a osadnikiem, który po opłaceniu czynszu na rzecz właściciela, mógł uprawiać jego ziemię, po wywiązaniu się ze zobowiązań przysługiwało mu prawo rozwiązania umowy i odejścia stąd nazwa „obyczaj wolnych gości”

3 Osadnictwo na prawie niemieckim

- Nazwa pochodzi od kolonizatorów pochodzenia niemieckiego
- Zasadzca pośrednik występujący między właścicielem ziemi a kolonizatorami z biegiem czasu zaczęto go nazywać sołtysem
- Ława chłopska organ sądowiczy
- Łan podstawą gospodarstwa chłopskiego (chełmiński-16,8 ha, Frankoński 24,2 ha)
- Wolnizna okres wolny od świadczeń na rzecz właściciela ziemi wynosił od 8-24 lat
- Renta- Czynsz świadczenie osadników na rzecz właścicieli ziemskich w naturze, pieniężna, lub odrobkowa

4 Lokalizacja miast „prawo magdeburskie”

- Nowo lokowane miasto otrzymywało od jego właściciela samorząd na czele, którego stał Wójt,

- Ława miejska organ zarządu miejskiego przewodniczył jej Wójt w XIII w jej funkcje przyjął Rada Miejska

- Rynek miał kształt prostokątny stanowił podstawę miasta, w którego centrum umieszczano ratusz

- Miasto otaczano murem obronnym

Podręcznik str. 288-290

Klasa I a - Wos

Temat: Władza wykonawcza w RP- Rada Ministrów

Zagadnienia

1 Powoływanie rządu

- Prezydent desygnuje (wyznacza) premiera a następnie na jego wniosek powołuje członków Rady Ministrów. W ciągu 14 dni Rada Ministrów musi uzyskać wotum zaufania od parlamentu. Jeżeli go nie uzyska Sejm wyłania rząd w ciągu 14 dni bezwzględną większością głosów. Gdyby jednak Sejm nie zdołał wyłonić rządu czyni to Prezydent.

2 Odwołanie rządu

- Rezygnacja Prezesa Rady Ministrów
- Nieuzyskanie wotum zaufania od Parlamentu

3 Rekonstrukcja rządu

- Możliwość zmiany składu rządu, odwołanie ministra, lub jego rezygnacja

4 Uprawnienia rządu

- Wykonywanie ustaw
- Wydawanie rozporządzeń
- Uchwalanie projektu budżetu
- Zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa
- Kierowanie administracją rządową

5 Odpowiedzialność rządu

- Parlamentarna przed sejmem (wotum zaufania, lub nieufności)

- Konstytucyjna przed Trybunałem Stanu za naruszenie konstytucji, ustaw

6 Administracja rządowa

- Naczelné organy administracji rządowej (Prezydent, Premier, Ministrowie)

- Centralne organy administracji rządowej, szefowie jednostek podporządkowani odpowiednim ministerstwom

- Terenowe organy administracji rządowej dzielą się na: Administrację zespoloną pod przewodnictwem wojewody a także administrację niezespoloną, która podporządkowana jest właściwemu ministerstwu lub premierowi

7 Prezesi Rady Ministrów III RP

- Tadeusz Mazowiecki 1989 -1990

- Jan Krzysztof Bielecki 1991

- Jan Olszewski 1991- 1992

- Waldemar Pawlak 1992

- Hanna Suchocka 1992- 1993

- Waldemar Pawlak 1993-1995

- Józef Oleksy 1995-1996

- Włodzimierz Cimoszewicz 1996-1997

- Jerzy Buzek 1997-2001

- Leszek Miller 2001-2003

- Marek Belka 2004-2005

- Kazimierz Marcinkiewicz 2005-2006

- Donald Tusk 2007-2014

- Ewa Kopacz 2014- 2015

- Beata Szydło 2015- 2017

- Mateusz Morawiecki 2017

Podręcznik str.162-166

Klasa II b, a -Historia i społeczeństwo

IX tydzień 11 V- 15 V 2020

Temat: Powstanie warszawskie

Zagadnienia:

1 Plan Burza

- Armia Krajowa wobec zbliżających się oddziałów radzieckich, które w styczniu 1944 przekroczyły wschodnią granicę RP, podjęła działania zmierzające do wyzwolenia Kresów Wschodnich w celu utworzenia tam administracji podporządkowanej rządowi w Londynie a także występowania w roli gospodarzy przed wkraczającymi oddziałami armii radzieckiej

- Oddziały Armii Krajowej brały udział w wyzwolaniu min. Lubelszczyzny, Lwowa, Wilna, lecz po zakończeniu walk zostały one rozbrojone przez wojska radzieckie, część z nich osadzono w sowieckich więzieniach, zdarzały się też przypadki, wcielania do Armii Wojska Polskiego sformowanego na terenach ZSRR

2 Wybuch powstania

- Plan Burza w pierwszym założeniu nie obejmował swym zasięgiem Warszawy dopiero latem 1944 podjęto decyzję o jej wyzwoleniu, ponieważ w tym czasie ofensywa radziecka dotarła na linię Wisły zatrzymując się tuż przed Warszawą

- 1 VIII 1944 o godz. 17⁰⁰ (W) z rozkazu Komendanta Głównego AK. gen. Tadeusza Komorowskiego ps. „Bór” rozpoczęło się powstanie w Warszawie jego dowódcą został płk. Antoni Chruściel ps. „Monter”

- Wojskami, które tłumili powstanie w Warszawie dowodził Erich von dem Bach Zelewski. W odróżnieniu od sił powstańczych, Niemcy dysponowali regularną armią wyposażoną w lotnictwo i broń pancerną

- Wykorzystując zaskoczenie oddziałów niemieckich powstańcy w pierwszych czterech dniach opanowali znaczną część lewobrzeżnej Warszawy, (Śródmieście, Stare Miasto, Powiśle, Mokotów, Żoliborz), natomiast w prawej części miasta na Pradze, powstanie zostało stłumione 2 sierpnia

- Próby połączenia zdobytych dzielnic w jedną całość przez powstańców nie powiodły się 11 VIII Niemcy zdobyli Ochotę i Wolę

- 12 VIII-2 IX 1944 Obrona Starego Miasta. Powstańcy ewakuowali się kanałami do śródmieścia i na Żoliborz

- 14 IX 1944 Zdobycie przez Rosjan Prawobrzeżnej Warszawy (Pragi)
- 16-23 IX 1944 Żołnierze I Armii WP sforsowali Wisłę i opanowali przyczółki na Czerniakowie i Żoliborzu jednak pozbawieni wsparcia Rosjan musieli je opuścić
- 2 X 1944 Powstańcy broniący Śródmieścia porzucili działania obronne, ze względu na brak pomocy od Aliantów podpisano akt kapitulacji, na jego mocy przyznano im status kombatantów
- Na przestrzeni 63 dni walk strona polska straciła 18 tyś. Walczących, strona niemiecka 16 tyś. Ludność cywilna warszawy ok. 150 tyś.
- Mieszkańców Warszawy wysiedlono a jej obiekty w większości zniszczono, Sowietci wznowili ofensywę dopiero w styczniu 1945

Podręcznik str. 166-167

Temat: Polacy na frontach II wojny światowej

Zagadnienia :

- Francja na jej terytorium utworzona została Samodzielna Brygada Strzelców Podhalańskich, dowodzona przez gen Zygmunta- Szyszko- Bohusza. W maju 1940 skierowano ja na front norweski gdzie brała udział w walkach o Narvik
- Wielka Brytania 1940 w bitwie o Anglię brały udział 303 Warszawski Dywizjon Myśliwski im. Tadeusza Kościuszki
- W działaniach wojennych na morzach i oceanach brały udział także polskie jednostki pływające: ORP „Burza”, ORP „Grom”, ORP „Wilk”
- Brygada Strzelców Karpackich utworzona w kwietniu 1940 w Syrii dowodzona przez gen. Stanisława Kopańskiego, brała udział w walkach na terenie Afryki obrona twierdzy Tobruk 1941
- Armia Polska w ZSRR dowodzona przez gen. Władysława Andersa miejsce formowania Buzułuk VIII 1941, latem 1942 ewakuowana na Bliski Wschód
- Włochy 1943 II Korpus Polski dowodzony przez gen. Andersa, sformowany z armii przybyłej z Bliskiego Wschodu a także Brygady Karpackiej, walki o wzgórze Monte Casino zdobyte 18 V 1944j jego zasługą było też wyzwolenie Ankary i Bolonii
- ZSRR 1943 V Sielce nad Oką 1 Dywizja Piechoty im Tadeusza Kościuszki dowodzona przez gen Zygmunta Berlinga, uczestniczyła w bitwie pod Lenino, następnie w 1944 została włączona w skład I Armii Wojska Polskiego. II Armia WP utworzona w 1944 dowodzona przez gen. Karola Świerczewskiego, prowadziła walki na terenie Niemiec Wschodnich i Czech

- Szkocja I Dywizja Pancerna utworzona w 1942 II, dowodzona przez gen Stanisława Maczka, brała udział 6 VI 1944 w desancie w Normandii, następnie uczestniczyła w wyzwoleniu Francji, Belgii i Holandii w 1945 dotarła na tereny Niemiec gdzie zajęła port w Wilhelmshaven

- Szkocja X 1941 1 Samodzielna Brygada Spadochronowa gen. Stanisława Sosabowskiego brała udział w operacji powietrznodesantowej „Market Garden” we IX 1944 na terenie Holandii w okolicy miasta Arnhem

Podręcznik: str. 158-160

Temat: Powtórzenie wiadomości

Zagadnienia:

- 1 Wojna obronna Polski
- 2 Podbój Europy przez Stalina i Hitlera
- 3 Okupowana Polska
- 4 Władze polskie w czasie II wojny światowej
- 5 Polskie państwo podziemne
- 6 Powstanie warszawskie
- 7 Polacy na frontach II wojny światowej

Klasa II b, a – Wiedza o społeczeństwie

IX tydzień 11 V- 15 V 2020

Temat: Analiza testów maturalnych

Temat: Powtórzenie wiadomości

Zagadnienia:

- 1 Współczesne systemy partyjne:
  - System partyjny
  - Jednopartyjny (monopartyjny)

- Dwupartyjny
- Wielopartyjny
- System partii dominującej, dwublokowy, rozbitcia wielopartyjnego

2 Partie polityczne w Polsce

- Przepisy prawne regulujące funkcjonowanie partii
- Rejestracja partii
- Statut partii
- Finansowanie partii
- Największe partie w Polsce

3 Współczesne systemy wyborcze:

- Większościowy
- Proporcjonalny
- Metoda D' Hondta

4 Pojęcie i geneza państwa

- Definicja

* Teoria:

- Teistyczna
- Umowy społecznej
- Podboju
- Marksistowska

5 Władza państwowa

- Definicja
- Legitymizacja
- Typologia legitymizacji według Maxa Webera: tradycyjna, charyzmatyczna, legalna

*Patologie władzy

- Alienacja
- Centralizacja

- Korupcja
- Partykularyzm
- Nepotyzm
- Brutalizacja polityki

6 Funkcje państwa

* Cechy państwa

- Organizacja polityczna
- Suwerenność
- Terytorium
- Przymusowość

* Funkcje państwa

- Prawodawcza
- Administracyjna
- Porządkowa
- Kulturalno-oświatowa
- Socjalna
- Gospodarcza

Temat: Historyczne formy państwa

Zagadnienia:

- Monarchia despotyczna, forma ustrojowa występująca w starożytnych cywilizacjach Egiptu, Indii i Chin cechująca się silną pozycją władcy, który decydował o najważniejszych sprawach w państwie, ustanawiał prawa, dowodził armią
- Monarchia patrymonialna Patrimonium z łac. oznacza ojcowiznę państwo traktowane było przez rządzącą dynastie, jako własność prywatna, którą przekazywano z ojca na syna. Od czasów Karola Wielkiego król uważany był za pomazańca Bożego, wystąpienie przeciw niemu uważane było za świętokradztwo
- Monarchia stanowa, ograniczenie władzy królewskiej przez parlament w Anglii 1264 zwołany przez Szymona de Montfort składał się z Izby Lordów (wyższa) a także Izby Gmin (niższa).

1302 Zwołanie Stanów Generalnych we Francji w katedrze Notre Dame przez króla Filipa IV Pięknego początek parlamentaryzmu

- Monarchia absolutna wzmocnienie władzy królewskiej Francja rządy Ludwika XIII (1610-1643), pierwszym ministrem w radzie królewskiej został Kardynał Armand Richelieu. Rządy Ludwika XIV 1643-1715 funkcje pierwszego ministra objął Jules Mazarę. Merkantylizm eksport uzyskiwał przewagę nad importem, 1685 zniesienie edyktu nantejskiego dla Hugenotów.

Anglia rządy Karola I Stuarta (1625-1649) dążenie do wprowadzenia rządów absolutnych, nakładanie podatków bez zgody parlamentu.

Podręcznik: 280-281

Temat: Analiza testów maturalnych